

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Udrag fra DE FREMMEDE

Citation: Ewald, Johannes: "Johannes Ewalds samlede skrifter", i Ewald, Johannes: *Johannes Ewalds samlede skrifter*, Gyldendal, (1969), s. 215. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-ewald06val-shoot-idm140353511406128.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Johannes Ewalds samlede skrifter

Den ene, at saa heroisk standhaftig, som han efter Clements Udtryk anstillede sig ved sin Straf, saa følte han dog den Skam, der var forbundet dermed, ikke alleneste meget vel, men han følte den altfor vel - Man vil i Fremtiden finde paalidelige Beviis herpaa - Den var saa at sige et Brændemærke paa hans Ambition, hvoraf han vel strax følte heele Svien, men som siden gjorde den destomeer følesløs - Jeg kunde efter en meget kort Tids Forløb mærke, at i det mindste alle de Beskjæmmelser, som han efter sin Tænkemaade holdt for mindre end denne, endskjønt de virkelig ofte var langt væsentligere, havde tabt det meeste af deres Virkning paa ham - || Jeg anfører dette meest for at advare dem, der efter den nyere Methode, vil rette deres Børn, ved beskjæmmende Straffe, eller i det mindste ved saadanne Tugtelser, der foraarsage meer Undseelse, end Smerte - De ere vist paa en meget slibrig Bane, og helst, hvor de har med muntre og raske Gemytter at bestille, behøve de den yderste Opmærksomhed, for ey at give den med Straffen forbundne Beskjæmmelse den Grad, at den straffede derover glemmer den Skam der er forbundet med det han bliver straffed for; med færre Ord; at han ikke undseer sig meer ved sin Straf, end ved sin Forbrydelse - Foruden den Uleylighed som flyder deraf, at han derved uformærkt og efterhaanden taber sin Undseelse, ved de Feyl, som han haaber at kunde skjule, eller undgaae, at blive straffet for; saa er det vist, at vi af Naturen lettere haabe at kunde udslette den Skam der er umiddelbar forbundet med vor Forseelse, end den der flyder af Straffen vi lide derfor; og det maaskee, fordi vi altid gjerne vil troe, at denne er for haard; og følgelig frygte, at Folk af den vil slutte, at vor Feyl er meget skammeligere, end vi selv holde den for - Men væ det unge Menniske, der bliver bragt saa vit, at han ikke meer troer, at kunde udslette sin Skam, eller blive meer beskjæmmet, end han er -